

Prosjektet EU-MAIL. Comenius 2.1.

Marianne L. Stokke

Rapport om skolebesøket i Manchester i september 2004

Bakgrunnsinformasjon:

Vi besøkte to skoler, begge svært store, sett med finske og norske øyne: Nesten 1000 elever på hver av dem. Vi så mye svært godt arbeid i klasserommene, men vi har nok ikke vært i skoler med sammenholdte klasser, slik vi finner det praktisert i Norden. Likevel fikk vi på begge skolene besøke klasser på sjuende trinn der elevsammensetningen var atskilling mer heterogen enn i de klassene som er sammensatt etter elevenes forventede skoleprestasjoner, altså etter det som på engelsk kalles *streaming* eller *setting*. På en skolene vi besøkte, var det også en egen lærer som hadde som sin læreroppgave å ta seg spesielt av de elevene som var mer lavtpresterende i skolefagene.

Observasjonspunkter	Våre notater
1. Eksempler på beste praksis i arbeidet med å gjennomføre undervisning i sammenholdte klasser og individualisert læring i og utenfor klasserommet	<p>1) Begge skolene vi besøkte, la vekt på å sette mål for den læringen elevene skulle utføre. I klasserommene hadde de tavler hvor læreren skrev ned målene for hver undervisningstime. Dette var et tiltak som oftest ble anvendt.</p> <p>2) Klasselæreren/faglæreren diskuterer med hver elev de personlige målene som eleven skal sette seg for arbeidet gjennom året. Det forventes at elevene skal kjenne seg forpliktet på de personlige målene.</p> <p>3) De personlige læringsmålene skrives i elevens egen skoledagbok (planner). Det er skolen som skaffer elevene dette planleggingsredskapet. Til dels settes det personlige målet for eleven som en karakter som eleven skal nå gjennom årets arbeid.</p> <p>4) Arbeidet på skolen var fokusert på 'å lære sammen' ved å arbeide dels i par og dels i grupper. Lærerne la mye arbeid i det å forme fungerende par og grupper: Hvem er det som bør samarbeide med hvem?</p> <p>5) Elevenes arbeidsoppgaver var ofte åpne. De hadde ikke alltid et rett svar. Det ble lagt vekt på å lære prosessene som fører fram til bedre og bedre svar.</p> <p>6) Det legges vekt på at elevene må strekke seg. De får oppgaver som fordrer at de ved anstrengelse øker både læringen og kapasiteten til å lære mer.</p>
2. Resultater av sammenligning og refleksjoner over de funn vi gjorde. Vurdering av resultatene, slik de ble løpende drøftet i observatørparene og i den samlede observatørgruppen siste dag i besøksuken	<p>1) Skolens størrelse gjør sammenligning vanskelig for oss som kommer fra nordiske skoler som gjerne har et elevtall rundt 300. Det engelske skolesystemet gir mer og bedre støtte til både lærere og elever på mange områder enn de nordiske systemene: Dette gjelder skoleutvikling generelt og faglig etterutdanning av lærere spesielt. Lærere som er eksperter i fag/emner brukes til løpende etterutdanning.</p> <p>2) Det engelske systemet med skoleutviklingsplaner er utfordrende og krever mye innsats. I en av skolene vi besøkte, la</p>

	<p>planen vekt på undervisning og læring og at læringen også omfatter lærerne – at lærerne er i livslange læringsprosesser. Tenkningen om at læring er en livslang prosess prøver de også å markere ved å vektlegge for elevene at læring er en individuell og livslang prosess.</p>
<p>3. Faktorer som påvirker individualisert læring og sammenholdte klasser – positivt eller negativt</p>	<p>Positivt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi fant at fokuset på den enkeltes mål påvirker elevenes arbeid. Dette gjør at hver enkelt lettere ser sammenhengen mellom egen innsats og eget utbytte. <p>Negativt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi mener at offentliggjøring av eksamensresultater fra den enkelte skole, ofte i form av rangeringslister i lokalavisene, er et feil fokus.
<p>4. Virkninger av individualisert læring på tilegnelsen av de kompetanser læreplanen forutsetter at elevene skal beherske, faglig og sosialt</p>	<p>1) Tilegnelse av læreplanenes kompetanser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi synes at vurderingssystemets omfang i engelsk skole er skremmende i sitt omfang. Vi har ikke sett noe lignende kontrollsystem som dette. Rangeringslistene (<i>League tables</i>) gjennomgås grundig av avisene. Dette synes vi samsvarer dårlig med at det settes individuelle mål – også for elever som presterer relativt lavt, men som når sine mål og dermed oppnår individuell framgang. Disse elevene vil lett se at deres prestasjoner trekker skolens gjennomsnitt ned. Offentliggjøringen av og oppmerksomheten som rettes mot skolens gjennomsnitt, er også i konflikt med målene både i nasjonale og lokale læreplaner som sier at det er den enkeltes utvikling som skal være i fokus og at elevenes skal trives og ha et godt liv mens de går på skolen. - Lærernes kompetanse i undervisningsfagene er svært høy. <p>2) Tilegnelse av sosial kompetanse:</p> <p>På dette området er engelske skoler gode. Vi så elever som oppførte seg fint inne i og utenfor klasserommet. Det var tydelig at det ble lagt vekt, fra skoleledelse og lærere, på at elevens bevisst skulle utvikle gode ferdigheter i å omgås med hverandre. Vi fikk ikke sjekket om dette er et eget aspekt når det settes mål for hva den enkelte elev skal oppnå. Vi er ikke i tvil om at vekten på sosiale ferdigheter har positivt innflytelse på den individuelle læringen: Jo mer den lærende tenker på det han/hun selv gjør, desto mer og bedre kan man lære.</p>
<p>5. Andre observasjoner som kan bidra til å utvikle moduler for videreutdanning i observatørens hjemland</p>	<p>1) Ferdigheter i å arbeide i lag (team). Det er viktig at lærere kan anvende samarbeidsferdigheter i sitt eget arbeid og kan anvende samarbeid som metode i organiseringen av elevenes læringsarbeid.</p> <p>2) Moduler som dreier seg om å undervise slik at elever lærer sosiale ferdigheter. Sosiale ferdigheter har vært vektlagt i L97, men fortsatt trenger mange lærere etterutdanning på dette</p>

	<p>området. Jeg vet ikke hvor mye det nå vektlegges i lærerutdanningen.</p> <p>3) Læring gjennom diskusjon/argumentasjon. (Se om dette også i rapporten fra skolebesøket i Finland). Vi mener at dette ville være et godt tema i en etterutdanningsmodul. Ved lærerutdanningen i Halden er det utviklet et opplegg i og for samfunnsfagene med tittelen 'Tren tanken'. Metoder derfra bør kunne nyttes.</p> <p>4. Læringsstiler er et tema som nå synes å være inne i Storbritannia. Opplegg som baserer seg på tenkningen om individuelle læringsstiler prøves også ut i andre land. Temaet burde inngå i etterutdanningskurs.</p> <p>5. Strategier for læring som tar bedre vare på og gir mer tilpasset opplæring for de skoleflinke elevene er også et aktuelt tema for etterutdanning.</p>
--	--

Denne rapporten leverte jeg, Marianne Stokke, 17. oktober 2004. Jeg har i rapporten benyttet både mine egne notater fra skolebesøkene og samtaler med min medobservatør Pasi Venäläinen fra Finland.

Om den norskspråklige versjonen av rapporten

Oversettelse av rapporten fra engelsk til norsk har Steinar Wennevold ansvaret for. Han har hatt hjelp i dette arbeidet, som ble utført i august/september 2006.